

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 17339
Tarih : 10.03.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını arz ve talep ederim. 08.03.2022

Şevin COŞKUN

Muş Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırtat Eşitliği	
Esas Komisyon	İçişleri	
Tarih: 11 Mart 2022		Esas No: 2/4275

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK. LİĞİ
10 Mart 2022
Numara:

T B M M GENEL YERAK
10 Mart 2022
No. 981259
EBYS'e AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

8 Mart, kadınların her yıl eşitlik taleplerinin yüksek sesle dile getirdiği ve Dünya Kadınlar Günü olarak kutlandığı gündür. Kadınların maruz kaldığı eşitsizlik ve ayrımcılıklar yaşamın her alanında da kendini göstermektedir. Buna karşı kadınlar toplumsal, siyasal, sosyal, hukuki, idari gibi pek çok alanda var olan eşitsizliklere ve toplum içindeki rollerine karşı yüzyıllardır mücadele etmişlerdir. Kadınlar, insan hakları çerçevesinde sosyal, siyasal ve ekonomik açıdan eşit bir yaşam istemektedirler. 8 Mart da kadınların toplumdaki statüsü, ev içi ve dışındaki rolleri, kadının ezilmişliği ve emeğinin sömürüsü, cinsiyet farklılıkları, ataerkil toplum yapısı ve erkek egemen iktidara karşı bir araya geldikleri gündür.

ABD'nin New York kentinde tekstil sektöründe çalışan 40 binden fazla kadın işçinin 12 saat ten fazla günlük mesai ve erkeklere göre daha düşük ücretleri protesto etmek amacıyla 8 Mart 1857 'de tarihinde greve başlamışlardır. Olaylar sırasında 129 dokuma işçisi yaşamını yitirdi. Kadınların Gerçekleştirdikleri grev, kadın hareketlerinin önemli çıkış noktalarından biri olarak kabul edilmiş, bununla birlikte anlam ve önemi nedeniyle bu tarih aynı zamanda Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmaya başlanmıştır. 1910 yılında Alman Sosyal Demokrat Parti'nin önderlerinden Clara Zetkin 40 bin dokuma işçisi kadının anısına 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmasını önermiştir. 1970 yılında Birleşmiş Milletler, 8 Mart'ı Dünya Kadınlar Günü olarak ilan etmiştir. Birleşmiş Milletler tarafından 1975'de "Uluslararası Kadın On Yılı" ilan edilmiştir. Mexico City'de Birinci Dünya Konferansı yapıldı ve ortaya çıkan Eylem Planı'nda BM'ye üye ülkelerde kadın sorunlarına çözüm getirecek ulusal mekanizmaların kurulması önerilmiştir. 1911 yılında Almanya ve 1912 yılında da Fransa'nın ardından Hollanda ve İsveç'te Mart ayının ilk haftası "Uluslararası Kadınlar Günü" olarak kutlanmaya başlanmıştır.

Türkiye'de, kadın hareketinin kökleri on dokuzuncu yüzyıl sonlarına kadar giden bir tarihi vardır. Bu dönemde kadınlar, kamusal alandan dışlanmasından eğitim hakkına, kadınların çalışma yaşamına katılımının sağlanmasına kadar çeşitli alanlarda eşitlik talepleri ile dernekler ve dergiler etrafında örgütlenmişlerdir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında ilk hareketin taleplerini özümseyip Medeni Kanun'un onaylanması(1926) ve oy hakkı eşitliğini sağlayan anayasa değişikliğiyle başlamıştır.

Kadınlar 1986'da CEDAW için düzenlenen imza kampanyası gibi çeşitli çalışmalar yapmışlardır. Dayağa karşı yürüyüş, cinsel tacize ve aile içi şiddete hayır kampanyaları, namus cinayetleri ve bekâret kontrolü gibi eylemlere dönük protestolar ve kadın sığınakları kurma mücadelesi, 1980'li yılların başından günümüze dek çeşitli eylemliliklerle sürdürülmüştür.

1990'larda Üniversitelerde Kadın Araştırma Merkezleri kurulmaya başlanması, Kadın Eserleri Kütüphanesi'nin kurulması 2000'lerde dayanışma merkezlerinin kurulması, siyasal katılımımda kota, eş başkanlık ve eşit katılım uygulamalarının hayata geçirilmesinde en önemli rolü oynamışlardır.

Bugün Çin Rusya, Kazakistan, Azerbaycan, Kırgızistan gibi birçok ülkede 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmaktadır. Türkiye'de de ise 8 Mart ilk kez 1921 yılında 'Emekçi Kadınlar Günü' olarak kutlanmıştır. 8 Mart kutlamaları 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile kesintiye uğramış ve 4 yıl boyunca kutlanması engellenmiştir. Kutlamalar 1984 yılında yeniden başlamıştır. 2000'li yıllara gelindiğinde artık çok geniş katılım ve önemli taleplerle kutlanan her 8 Mart'ta, erkek egemen sistem ve kadınların her alanda yaşadığı ayrımcılık, şiddet, baskı ve hak ihlalleri sorgulanmaya devam etmiştir.

Eşitlik talebinde bulunan, hakları için mücadele eden bu yolda yaşamını kaybeden kadınlara adanmış 8 Mart Günü, dünyanın her yerinde, her sınıftan, her toplumdaki her kültürden ve her kimlikten kadınlara uygulanan baskı, şiddet, sömürü ve kadın cinayetlerine karşı mücadelenin günüdür. Eşitsizliğe, ayrımcılığa ve ötekileştirmeye karşı mücadele eden kadınlara ve bu uğurda bedel ödemiş, yaşamını yitirmiş tüm kadınların anısına 8 Mart'ın Dünya Kadınlar Günü adıyla resmi tatil olarak kabul edilmesini öngörmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 8 Mart gününün Dünya Kadınlar Günü tatili olarak belirlenmesi öngörülmüştür.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 17/03/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2'nci maddesinin birinci fıkrasında "ve 1 Mayıs günü" ibaresindeki ve bağlacı kaldırılarak "1 Mayıs günü" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 8 Mart günü" ibaresi eklenmiş, birinci fıkranın (C) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (D) bendinde yer alan "ve 1 Mayıs günü" ibaresindeki ve bağlacı kaldırılarak "1 Mayıs günü" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 8 Mart günü" ibaresi eklenmiştir. "C) (Değişik: 22/4/2009 - 5892/1 Md.) 1 Ocak günü yılbaşı tatili, 1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü tatili ve 8 Mart Dünya Kadınlar Günü tatilidir."

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanunu Cumhurbaşkanı tarafından yürütür.